

**Co-funded by
the European Union**

AKTIVUJÍCÍ SCÉNÁŘ HODINY
vypracovaný v rámci projektu
„INOVACE V ŠKOLNÍM VZDĚLÁVÁNÍ“

TÉMA:

„Deepfake – lze věřit tomu, co vidíme a slyšíme?“
(Vizuální a zvuková manipulace – hrozby a způsoby
rozpoznávání)

1. Cíle hodiny

Žák:

- rozumí, co je deepfake a jak vzniká,
- zná nejčastější použití a hrozby spojené s technologií deepfake,
- dokáže ukázat znaky falešného video- nebo audiozáznamu,
- rozumí, jak může být deepfake využit v dezinformacích a kyberšikaně,
- rozvíjí schopnosti kritického přijímání multimediálních materiálů na internetu.

2. Cílová skupina

Žáci základních škol

3. Výukové metody

- Brainstorming
- Mini-přednáška s multimediální prezentací
- Analýza krátkých materiálů (snímky obrazovky/video)
- Skupinové cvičení – „Pravdivé nebo zmanipulované?“
- Řízená diskuse
- Individuální reflexe

Projekt spolufinancovaný Evropskou unií

Co-funded by the European Union

4. Výukové pomůcky / zdroje

- Počítač, projektor, interaktivní tabule
- Ukázkové snímky obrazovky nebo krátké, fiktivní (bezpečné) filmy a hlasové nahrávky, ve kterých byla provedena manipulace (bez použití reálných osob)
- Karta „10 varovných signálů deepfaku“
- Seznam vzdělávacích a fact-checkingových webů:
 - o EU: <https://edmo.eu>, <https://euvsdisinfo.eu>
 - o Polsko: <https://demagog.org.pl>
 - o Česko: <https://manipulatori.cz>
 - o Slovensko: <https://infosecurity.sk>
 - o Ukrajina: <https://www.stopfake.org>

5. Průběh hodiny (45 min)

1. Úvod – ukazují nahrávky vždy pravdu? (5–7 min)

1. Brainstorming – zkušenosti žáků (2–3 min)

- Učitel požádá žáky o uvedení příkladů nahrávek z internetu, které vypadaly:
 - o „divně“, „nepřirozeně“,
 - o „příliš šokující, aby to byla pravda“,
 - o vzbuzovaly pochybnosti, zda skutečně zobrazují danou situaci nebo osobu.

- Odpovědi mohou být zapsány na tabuli do dvou sloupců:
„Nahrávky, kterým věřím“ / „Nahrávky, které se zdály podezřelé“.

- Cílem je ukázat, že na internetu nejsou všechna videa a nahrávky důvěryhodné, i když vypadají profesionálně.

2. Naváděcí otázky k krátké diskusi (2 min)

- Lze vždy věřit tomu, co vidíme na videu nebo slyšíme v nahrávce?
- Může technologie způsobit, že někdo řekne nebo udělá něco, co nikdy neřekl ani neudělal?
- Proč je stále obtížnější rozlišit pravé nahrávky od falešných?
- Viděli jste někdy video, které vypadalo jako žert nebo bylo změněno filtry a aplikacemi? Jak to ovlivňuje víru v jeho pravost?

3. Krátké příklady k analýze (volitelně, 1–2 min)

Učitel může ukázat 2 obrázky nebo krátké slidy (fiktivní):

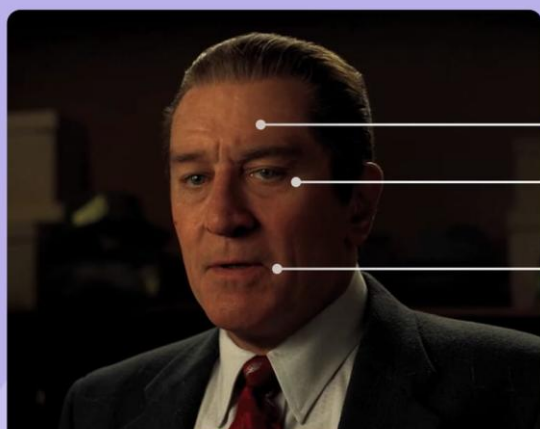
- fotografie/video zobrazující známou osobu v neobvyklé situaci (např. mluvící cizím

Co-funded by the European Union

jazykem),

- úryvek zmanipulované nahrávky se zjevně nepřírozeným pohybem úst nebo zvukem.

Original

Deepfake

**Co-funded by
the European Union**

1. Známá osoba v neobvyklé, každodenní situaci

Obraz ukazuje celebrity (např. na červeném koberci) v nečekaném momentu – zakopnutí, pád nebo jiná nepředvídatelná situace, kterou by bylo obtížné vidět mimo kontext. Je to výborný výchozí bod k rozhovoru o tom, jak snadno lze zmanipulovat kontext.

2. Schémata deepfake – znepokojivé detaily obličeje

Obraz porovnává přirozené a zmanipulované video: znatelné rozdíly kolem úst, pohledu, proporcí obličeje. Takové vizuální příklady usnadňují rozpoznání jemných znaků falzifikátu.

Následuje otázka:

- Vypadá tato fotografie pravdivě? Co na ní vzbuzuje pochybnosti?
- Jak můžeme vědět, že je materiál důvěryhodný?

4. Doplnění učitele – odborné informace (2 min)

- Deepfake je falešná video-, obrazová nebo zvuková nahrávka vytvořená pomocí umělé inteligence, která se vydává za skutečný materiál.
- Tato technologie dokáže nahradit tvář, hlas nebo celé chování člověka v záznamu tak, že to vypadá velmi realisticky.
- Cíle použití deepfake:
 - o zábava (např. filtry, humorná videa),
 - o podvody a vylákání peněz, vydávání se za známé osoby,
 - o šantaž, kyberšikana, ničení pověsti,
 - o politická a společenská dezinformace, vytváření falešných důkazů.
- Hrozba: v éře deepfake je stále obtížnější rozlišit pravdu od manipulace, proto se učíme pečlivě analyzovat nahrávky dříve, než jim uvěříme nebo je sdílíme dál.

2. Mini-přednáška: Co je deepfake a jaké hrozby přináší? (10–12 min)

1. Úvod (1 min)

- Učitel se ptá:
 - o Věříte všemu, co vidíte ve videích na internetu?
 - o Je videozáznam vždy důkazem pravdy?
- Zdůrazňuje, že v době nových technologií „vidět“ nemusí vždy znamenat „uvěřit“, protože umělá inteligence dokáže vytvářet falešné záznamy vypadající jako skutečné.

2. Definice deepfake (2 min)

- Deepfake je technologie založená na umělé inteligenci, kde algoritmy (neuronové sítě) analyzují stovky či tisíce fotografií a nahrávek skutečné osoby, aby vygenerovaly falešný obraz, film nebo hlas, který vypadá a zní jako originál.

Projekt spolufinancovaný Evropskou unií

Co-funded by the European Union

- Název pochází z:
 - o deep learning (hluboké učení) – technologie stojící za tímto jevem,
 - o fake (falešný).
- Cíl: vytvořit nahrávku tak realistickou, že je těžké ji odlišit od pravdy.

3. Jak vzniká deepfake? (2–3 min)

- Algoritmus:
 1. Sbírá data – fotografie, videonahrávky, ukázky hlasu vybrané osoby (často veřejné materiály z internetu).
 2. Učí se mimiku, pohyby úst, tón hlasu, aby je dokázal napodobit.
 3. Generuje nový film nebo audio, ve kterém osoba vypadá, jako by říkala nebo dělala něco, co nikdy neřekla ani neudělala.
- Příklad: vytvoření nahrávky, kde celebrita propaguje produkt, který nikdy nepoužívala, nebo politik pronáší kontroverzní výrok, který ve skutečnosti nikdy neřekl.

4. Příklady použití (2 min)

- Pozitivní / neutrální využití:
 - o Zábava – filtry na TikToku, výměna tváří ve filmech, dabing v různých jazycích.
 - o Speciální efekty v kině (např. „omlazování“ herců ve filmech).
- Negativní / škodlivé:
 - o Politická dezinformace: falešné projevy, které mohou ovlivnit názory voličů nebo destabilizovat společnost.
 - o Vydávání se za známé osoby: celebrity, politici, ale i známí – za účelem vylákání peněz.
 - o Kyberšikana a šantaž: tvorba falešných kompromitujících materiálů, aby někoho zesměšnila nebo zastrašila.
 - o Finanční podvody: např. zmanipulované hlasové hovory s „ředitelem firmy“ příkazujícím provést převod peněz.

5. Hrozby deepfake pro společnost (2 min)

- Hrozba pro demokracii: falešné záznamy mohou ovlivnit výsledky voleb nebo vyvolat nepokoje.
- Pokles důvěry v média: je stále těžší rozeznat pravdu od lži – lidé začínají pochybovat i o pravých záznamech.
- Zničení pověsti: zmanipulované materiály mohou zruinovat soukromý i profesní život nevinných lidí.

Co-funded by the European Union

- Bezpečnost státu a firem: deepfaky mohou sloužit k podvodům, špionáži, kyberútokům.
- Psychologické dopady na oběti: pocit studu, stres, deprese, strach z dalších útoků.

(Učitel může přidat krátký fiktivní příběh, např.: „V jedné zemi bylo rozesláno video, kde premiér oznamuje kapitulaci během konfliktu – záznam byl falešný, ale vyvolal paniku mezi obyvateli“).

6. Varovné signály deepfaku (3–4 min)

Učitel představí „Kartu 10 varovných signálů deepfaku“ a probírá je na příkladech:

1. Nepřirozené pohyby úst – slova neodpovídají pohybům rtů.
2. Nerovnoměrné světlo na obličeji, podivné stíny nebo chybějící odlesky v očích.
3. Zkreslené nebo rozmazané části obrazu, zejména při pohybu hlavy.
4. Oči, které nemrkají přirozeně.
5. Zvuk opožděný vůči pohybu úst.
6. Metalický tón hlasu, zkreslení, „stříhy“ uprostřed věty.
7. Chybí zdroj ve věrohodných médiích – nahrávka je jen na neznámých kanálech.
8. Obsah příliš šokující, aby byl pravdivý – např. politik uráží celý stát, celebrita se přiznává k nelegálním činům.
9. Nahrávka se rychle šíří, ale chybí další potvrzující materiály.
10. Chybí doplňující důkazy (např. tiskové zprávy, svědecké výpovědi).

7. Shrnutí (1 min)

- Deepfake není jen hra s technologií – je to také hrozba pro pravdu, pověst lidí a bezpečnost společnosti.
- Proto je vždy nutné ověřovat zdroje nahrávky, nevěřit materiálu jen proto, že „ho vidíme“, a využívat nástroje k ověřování multimédií (fact-checking, zpětné vyhledávání obrázků).
- Učitel oznamuje, že v další části hodiny budou mít žáci možnost prověřit své schopnosti v rozpoznávání falešných nahrávek.

3. Skupinové cvičení – „Pravdivé nebo zmanipulované?“ (15–20 min)

1. Rozdělení do skupin a příprava materiálů (2 min)

- Třída se rozdělí na 3–5 skupin po 3–4 osobách.
- Každá skupina dostane sadu 2 krátkých popisů nahrávek:
 - o 1 skutečná nahrávka – autentická, potvrzená událost nebo fiktivní materiál vytvořený jako „věrohodný“ – https://www.youtube.com/watch?v=bquB_pKPIYk
 - o 1 zmanipulovaná nahrávka (deepfake) – vytvořená pro vzdělávací účely, s viditelnými znaky manipulace (např. divné pohyby úst, chybějící zdroj, umělý hlas) – <https://www.youtube.com/watch?v=cQ54GDm1eL0>
- Každá skupina obdrží také „Kartu 10 signálů deepfaku“ jako pomocný analytický nástroj.

**Co-funded by
the European Union**

Karta 10 signálů deepfaku

(může být vytištěna ve formátu A4 a rozdána každé skupině)

10 signálů, že nahrávka může být deepfake:

1. Nepřirozený pohyb úst – chybí plná synchronizace se zvukem.
2. Nerealistické mrkání očí – příliš vzácné nebo nepřirozené.
3. Podivné stíny a osvětlení – světlo na obličeji nesedí s pozadím.
4. Rozmazání nebo artefakty obrazu – zejména kolem úst a očí.
5. Změna barvy hlasu – hlas zní „kovově“ nebo synteticky.
6. Chybějící plynulost pohybů – náhlé skoky nebo „klouzání“ částí obrazu.
7. Chybí zdroj nebo neznámý původ nahrávky – žádná loga, datum, informace o autorovi.
8. Příliš dokonalý nebo nepřirozený vzhled obličeje – žádné vrásky, příliš hladká pleť.
9. Nesouhlasná řeč těla – gesta nebo mimika nesedí s obsahem výpovědi.
10. Tlak času nebo senzační kontext – nahrávka se náhle objeví v krizové situaci.

2. Úkol pro skupiny (12–14 min)

Krok 1 – Analýza nahrávek (5–6 min)

Žáci společně sledují nebo analyzují každou nahrávku/obrázek:

• Identifikují podezřelé prvky:

- o nepřirozené pohyby úst nebo očí,
- o chybějící zdroj nebo logo zpravodajské stanice,
- o zkreslení obrazu,
- o neobvyklý tón hlasu nebo zpožděný zvuk,
- o obsah příliš senzační, aby byl pravdivý.

(Žáci mohou tyto prvky označovat barevným fixem na výtiscích nebo zapisovat do analytické karty).

Krok 2 – Hodnocení pravdivosti (3–4 min)

- Skupina rozhodne, zda je nahrávka:
 - o pravdivá,
 - o zmanipulovaná (deepfake),
 - o těžko určitelná (pokud si nejsou jistí).
- Krátce zdůvodní své rozhodnutí s využitím varovných signálů.

Krok 3 – Určení možného účelu vytvoření nahrávky (3–4 min)

- Žáci se zamýšlí:
 - o Proč mohl někdo takový materiál vytvořit?
 - o Mohl být cílem:

Projekt spolufinancovaný Evropskou unií

Co-funded by the European Union

- vyvolání emocí (strachu, hněvu, smíchu),
- politická manipulace,
- šantaž, zesměšnění konkrétní osoby,
- finanční zisk (např. reklama, podvod),
- humoristický nebo zábavní účel.

3. Tabulka k analýze (k vyplnění ve skupině)

Nahrávka (č.)	Pravdivá nebo falešná?	Jaké varovné signály jste zaznamenali?	Možný účel vytvoření deepfaku	Odkud by šlo ověřit nahrávku?
1				
2				

4. Prezentace výsledků (3–5 min)

- Každá skupina představí nahrávku a uvede:
 - o své rozhodnutí (pravdivá/falešná),
 - o hlavní varovné signály, které zaznamenala,
 - o možný účel vytvoření nahrávky,
 - o kde lze ověřit důvěryhodnost materiálu (např. Demagog.org.pl, StopFake.org, zpětné vyhledávání obrázků).
- Učitel doplňuje chybějící prvky a ukazuje další způsoby ověřování.

5. Shrnutí cvičení (1–2 min)

- Ne každá nahrávka na internetu je pravdivá a deepfake může vypadat velmi realisticky.
- Abychom se nenechali oklamat:
 - o Analyzujte detaily obrazu a zvuku,
 - o Ověřujte zdroje a nástroje fact-checkingu,
 - o Nevěřte nahrávkám jen proto, že vypadají skutečně.

4. Diskuse: Můžeme věřit tomu, co vidíme na internetu? (8–10 min)

Co-funded by the European Union

1. Cíl diskuse

- Pomoci žákům pochopit vliv deepfaku na důvěryhodnost informací na internetu.
- Rozvinout schopnost kritické analýzy video- a audiozáznamů, i když vypadají realisticky.
- Společně vypracovat zásady opatrnosti při práci s vizuálními materiály online.

2. Otázky pro žáky (diskuse v kruhu nebo metodou „sněhové koule“)

1. Je videozáznam vždy důkazem pravdy?
 - o Jaké situace mohou způsobit, že video klame, i když vypadá pravdivě?
 - o Viděli jste někdy materiál na internetu, který se ukázal jako podvrh nebo žert?
2. Jak deepfake ovlivňuje naši důvěru v informace?
 - o Způsobuje vědomí existence deepfaků, že je pro nás těžší věřit skutečným zprávám?
 - o Může to vést k postoji „nevěřím ničemu, co vidím na internetu“?
3. Proč se falešné nahrávky šíří rychleji než opravy?
 - o Způsobují emoce a senzací to, že rychleji klikáme na „sdílet“?
 - o Proč se opravy nebo potvrzení faktů dostávají k menšímu počtu lidí?
4. Jak se můžeme chránit před podvodem s použitím deepfaků?
 - o Jaké první kroky bychom měli udělat, když uvidíme šokující video?
 - o Musíme vždy věřit nahrávkám poslaným přáteli?
 - o Jaké nástroje nebo weby mohou pomoci s ověřením pravosti videa (např. Demagog.org.pl, StopFake.org, zpětné vyhledávání obrázků)?
5. Bude v budoucnu ještě těžší rozlišit pravdu od vizuální manipulace?
 - o Jak může rozvoj umělé inteligence ovlivnit naši schopnost rozpoznat falešné materiály?
 - o Stačí technologie fact-checkingu držet krok s vývojem deepfaků?

3. Techniky vedení diskuse

- „Ruka nahoru – dvě strany“: učitel položí otázku „Může být videozáznam důkazem pravdy?“ – žáci se postaví na stranu „ano“ nebo „ne“ a obhajují svůj názor.
- Myšlenková mapa na tabuli: uprostřed „Můžeme věřit nahrávkám na internetu?“, kolem argumenty „pro“ a „proti“.
- Odkaz na předchozí cvičení: učitel naváže na příklady analyzované ve skupinách – které znaky nahrávek působily podezřele?

4. Závěry učitele (shrnutí 2–3 min)

- Deepfake je silný manipulační nástroj, který může měnit naše vnímání reality.
- I pravé nahrávky mohou být vytrženy z kontextu nebo použity zavádějícím způsobem, proto je opatrnost nutná vždy, nejen u deepfaků.
- Zlaté pravidlo opatrnosti:
 - o nevěříme nahrávce jen proto, že „ji vidíme na vlastní oči“,
 - o vždy hledáme další zdroje a potvrzení (médiá, oficiální prohlášení, fact-checking).

Co-funded by the European Union

- V éře umělé inteligence je kritické myšlení důležitější než kdy jindy – technologie může oklamat oči a uši, ale nenahradí vědomého, analyzujícího příjemce.
- Sdílením neověřených nahrávek se sami můžeme nevědomky stát součástí problému dezinformace.

5. Shrnutí a reflexe (7 min)

Žáci dokončí věty:

- „Pochopil/a jsem, že deepfake...“
- „Nejpodezřelejší na falešných nahrávkách je...“
- „Než video nebo nahrávku sdílím, ověřím...“
- „Nejnebezpečnější na deepfaku je to, že může...“

Společný seznam ve třídě: „5 způsobů, jak odhalit deepfake“, např.:

1. Analyzuji detaily obrazu – oči, ústa, stíny.
2. Ověřuji zdroj nahrávky ve věrohodných médiích.
3. Hledám stejnou informaci ve více nezávislých zdrojích.
4. Nevěřím nahrávkám, které vyvolávají extrémní emoce a nemají potvrzení.
5. Využívám nástroje k ověřování multimédií (např. zpětné vyhledávání obrázků).

6. Slovníček pojmů

Pojem	Definice
Deepfake	Falešná video- nebo audio nahrávka vytvořená pomocí umělé inteligence, vypadající jako pravá.
Vizuální manipulace	Úmyslné změny obrazu za účelem zkreslení reality.
Dezinformace	Šíření falešného obsahu s cílem uvést příjemce v omyl.
Ověřování obsahu	Kontrola pravdivosti materiálů, zdrojů a jejich kontextu ve více místech.
Varovné signály	Charakteristické prvky naznačující, že video nebo audio může být zmanipulované.

7. Metodický průvodce pro učitele

1. Příprava na hodinu

- Výběr materiálů:

o Používej fiktivní nebo vzdělávací příklady deepfaků, aby se předešlo kontroverzím, porušování práv skutečných osob nebo vyvolávání zbytečných emocí.

o Vyhýbej se politickému, náboženskému, brutálnímu nebo kompromitujícímu obsahu – materiály by měly být neutrální a bezpečné.

Co-funded by the European Union

o Dbej na rozmanitost formátů – krátké videoklipy, audiozáznamy, snímky obrazovky, popisy situací – aby bylo vidět, že deepfake může mít různé podoby.

- Technická příprava:

- o Zkontroluj funkčnost zařízení (projektor, reproduktory) a materiálů před hodinou, abys předešel/a technickým problémům.

- o Ujisti se, že všechny video/audio soubory jsou uloženy offline, aby nebylo nutné používat potenciálně nebezpečné internetové zdroje během výuky.

2. Vedení hodiny

- Úvod:

- o Začni příklady, které žáci znají (filtry z aplikací, video memy, úpravy hlasu) – to jim umožní lépe pochopit, co je deepfake a jak snadno lze nahrávku změnit.

- o Podporuj sdílení vlastních zkušeností, ale dbej na to, aby se nikdo necítil hodnocen za své odpovědi.

- Mini-přednáška:

- o Používej jednoduchý, srozumitelný jazyk při vysvětlování technických pojmů (např. „neuronové sítě“ → „počítačový program, který se učí z mnoha fotografií, jak vypadá obličej určité osoby“).

- o V průběhu výkladu pokládej krátké otázky, abys udržel/a pozornost a aktivitu žáků.

- Cvičení:

- o Dbej, aby v každé skupině byl žák, který zvládá práci s počítačem nebo interaktivní tabulí, pokud analyzujete nahrávky.

- o Dej žákům nástroje k analýze (karta varovných signálů deepfaku, seznam kontrolních otázek), aby byla práce ve skupině snazší a přehlednější.

- o Po cvičeních zdůrazni, že obtížnost rozpoznání falešné nahrávky je normální – i odborníci se mohou mýlit.

3. Moderování diskuse

- Používej otevřené otázky: „Co si o tom myslíte?“, „Proč si to myslíš?“, „Má někdo jiný názor?“.

- Nehodnot' odpovědi jako „správné“ či „špatné“ – ukaž, že každý názor je výchozím bodem pro analýzu.

- Pokud ve třídě zazní příklad ze skutečného života, ujisti se, že je vyprávěn neutrálně a nikoho nepoškozuj.

- Zdůrazni, že deepfake je technologie, nikoli chyba oběti – každý se může nechat oklamat, proto je důležité učit se rozpoznávat manipulační mechanismy.

**Co-funded by
the European Union**

4. Bezpečná atmosféra

- Stanov pravidlo: „Nesmějeme se cizím názorům, nehodnotíme lidi, kteří se někdy nechali nachytat“.
- Pokud žák sdílí vlastní zkušenost (např. klikl na falešné video), poděkuj mu za odvalu místo kritiky jeho chování.
- Dbej na to, aby analyzované materiály nebyly drastické, agresivní nebo kompromitující, ani fiktivně – cílem je učení analýzy, ne vyvolávání nepříjemných emocí.

5. Výchovný cíl a klíčová sdělení hodiny

- Kritické myšlení: žáci by měli pochopit, že nahrávka není vždy důkazem pravdy a technologie může velmi realisticky manipulovat obrazem a zvukem.
- Opatrnost na internetu: sdílení neověřených materiálů může přispět k šíření dezinformací a ublížit ostatním.
- Vědomé využívání médií: vyplatí se ověřovat obsah ve více zdrojích, používat fact-checkingové portály a hledat potvrzení ve věrohodných médiích.
- Empatie: deepfake je často nástrojem kyberšikany – je důležité reagovat, pokud je někdo obětí falešných nahrávek.

6. Rozšíření lekce

- Domácí úkol: žáci vyhledají informace o případech použití deepfaku ve světě (např. v politice, reklamě, filmu) a zhodnotí jejich vliv na příjemce.
- Třídní plakát: „5 pravidel opatrnosti při práci s nahrávkami na internetu“ – vytvořený společně pro upevnění znalostí.
- Mini-projekt: příprava krátké vzdělávací kampaně pro ostatní žáky školy – jak rozpoznat deepfake a nenechat se oklamat.

Zdroje vědecké a vzdělávací

- **EDMO – European Digital Media Observatory**

<https://edmo.eu>

– evropské centrum znalostí o dezinformacích, obsahuje zprávy a analýzy týkající se nových forem vizuální manipulace, včetně deepfaků.

- **EUvsDisinfo – projekt Evropské služby pro vnější činnost**

<https://euvsdisinfo.eu>

– databáze analyzovaných případů dezinformací, včetně zmanipulovaných videomateriálů, vzdělávací nástroje k rozpoznávání falešného obsahu.

Projekt spolufinancovaný Evropskou unií

Co-funded by the European Union

- **EDMO Taskforce on AI and Disinformation (2023)**

<https://edmo.eu/research/ai-disinformation-taskforce>

– zprávy a doporučení EU o hrozbách vyplývajících z využití umělé inteligence při tvorbě falešných nahrávek.

- **UNESCO – Media and Information Literacy Curriculum for Teachers**

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000192971>

– vzdělávací program pro učitele o kritickém myšlení a analýze mediálních materiálů, včetně audiovizuálních manipulací.

Polské zdroje fact-checkingu

- Demagog.org.pl – největší polský fact-checkingový portál

<https://demagog.org.pl>

– analýzy falešného obsahu, včetně příkladů zmanipulovaných nahrávek a návody k ověřování multimediálních materiálů.

České a slovenské zdroje

- Manipulatoři.cz

<https://manipulatori.cz>

– český vzdělávací a analytický portál specializující se na odhalování manipulací, včetně deepfake materiálů používaných v dezinformačních kampaních.

- Demagog.cz

<https://demagog.cz>

– český ekvivalent polského Demagoga, obsahuje analýzy videí používaných k manipulaci veřejného mínění.

- Demagog.sk

<https://demagog.sk>

– slovenský fact-checkingový portál, vzdělávací materiály o fake news a nových formách digitální manipulace.

- Infosecurity.sk – Inštitút pre bezpečnostnú politiku

<https://infosecurity.sk>

– analýzy informačních hrozeb, zprávy o dezinformacích ve videích a falešných nahrávkách ve střední a východní Evropě.

Ukrajinské zdroje

- StopFake.org

<https://www.stopfake.org>

– ukrajinský portál bojující proti dezinformacím, analyzující zmanipulovaná videa, falešné válečné filmy a audiovizuální manipulace na internetu.

Projekt spolufinancovaný Evropskou unií

